

[Boligministeren]

til kommunerne, når de forbereder disse arbejder. Derfor siger vi, at kommunerne bør være frit stillet til at vælge imellem de selskaber, der allerede eksisterer, eller andre rådgivere. De bliver ikke i kommunerne stillet økonomisk ringere i denne anledning. Det er simple konkurrencehensyn, og det tror jeg vi alle sammen vil nyde godt af.

Spørgsmålet om forenkling vedrører jo i allerhøjeste grad de forslag, der relaterer sig til gårdrydningsbestemmelserne – også den såkaldte § 9-redegørelse, som vi har foreslået kan udgå i en række af disse tilfælde, netop fordi det typisk drejer sig om ret små beslutninger, hvor man nok må sige at det er unødvendigt bureaukrati at sende dem ud til en lang høring blandt samtlige kvarterers beboere og indlede store processer.

Det er noget, som de fleste mennesker rent umiddelbart synes er meget fornuftigt. Der skal naturligvis være en indsigelsesret, og det er der også, men altovervejende er alle interesserede i, at disse enkle processer kan komme igennem så hurtigt som muligt, og derfor vil vi som sagt også sløjfe de meget langvarige redegørelser i disse afgrænsede tilfælde.

Der har været spørgsmål om finansieringen med den ene procent, som er foreslået, og bl.a. fru Sonja Albrink var lidt nervøs for, om det måske var for stort et beløb. Det er jo et beløb, som skal optjenes over en række år, før der overhovedet kommer noget i kassen, og det drejer sig altså ikke om større beløb, end at vi først i 1997 når op på at råde over ca. 50 mio. kr., og der er trods alt ganske store beløb forbundet med at gå ind i en sådan udbedring af skader. Ikke fordi jeg egentlig tror, at der ligger nogen særlig risiko inden for byfornyelsesområdet. Tværtimod har vi jo dér at gøre med bygninger, som har stået deres prøve gennem ganske mange år, og der ligger et godt, solidt håndværksarbejde bag de fleste af dem, så jeg tror ikke, der vil være nogen stor risiko indbygget, men beløbet er trods alt ikke større, end at det først i 1997 når op på disse 50 mio. kr.

Jeg er naturligvis parat til i udvalget at drøfte de øvrige spørgsmål, som er stillet her af ordførerne, men jeg er glad for, at det helt overordnede sigte med dette – konkurrence, forenkling, hurtige procedurer og også en bedre kvalitet – hermed kan blive tilgodeset.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov om ændring af byggeloven, brandloven og kommuneplanloven. (Ankereform, overførsel af bebyggelsesregulerende bestemmelser og brandværnsforanstaltninger til byggeloven samt overførsel af gårdrydning til byfornyelsesloven m.v.).

Af boligministeren (Agnete Laustsen).
(Fremsat 22/11 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Grete Schødt (S):**

Forenkling er en god ting, hvis der kan ses noget fornuftigt i den. I Socialdemokratiet kan vi se fornuften i at overføre bebyggelsesregulerende bestemmelser og brandværnsforanstaltninger til byggeloven. Det samme gælder også for gårdrydning, som overføres til byfornyelsesloven.

Vedrørende den omtalte ankereform er jeg nødt til at sige, at Socialdemokratiet gerne vil have belyst klageadgangen nærmere under udvalgsarbejdet.

Principielt kan vi, som jeg også sagde om et tidligere lovforslag, støtte dele af denne lov, og jeg vil godt over for ministeren tilkendegive, hvilke punkter vi i Socialdemokratiet har betænkeligheder ved. Det er begrænsningerne i borgernes klageadgang, nemlig som foreslået én klageinstans, statsamtet. Jeg vil gerne tilkendegive allerede her, at det kan Socialdemokratiet ikke støtte. Det er vores holdning, at klagevejen for den enkelte borger ikke må begrænses

[Grete Schødt]

på nogen måde, og at den skal holdes i det meget nære miljø.

Vedrørende kapitel 6 i brandloven, hvor ordene »modernisering« og »forenkling« er nævnt, vil vi se positivt på, at ministeren tager forhandling med Skorstensfejerlauget, Amsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening og Energiministeriet.

Vi vil også se positivt på det, hvis resultatet bliver, at skorstensfejerområdet eventuelt kan lægges ud til privatisering, men at det kan afgøres i den enkelte kommune.

Lizzie Lichtenberg (KF):

Det lovforslag, vi har til behandling her, indebærer både forenkling og justering af de kongelige resolutioner, der allerede er udstedt, således at nogle områder bliver overført til Boligministeriet fra Miljøministeriet.

Den konservative gruppe kan tilslutte sig ministerens forslag. Det indebærer, at det for brugerne, dvs. borgerne, bliver mere overskueligt. Det indebærer, at kommunerne kun har ét sted, nemlig deres egen forvaltning, hvor de skal tage sig af de her ting.

Vi kan også tilslutte os den ankemulighed, der bliver, for i den slags sager er det ofte et spørgsmål om, at ankebehandlingen kan blive afviklet så hurtigt som muligt. Derfor vil vi gerne støtte denne modernisering.

Endelig er der et spørgsmål om indeklimahensyn. Der har været forskellige arbejdsgrupper, der har arbejdet med spørgsmål om materialer, og da de ligger i Boligministeriets regi, ser vi det også som hensigtsmæssigt, ikke blot at det indgår i Boligministeriets område, men også at det bliver omfattet af byggeloven.

Gårdrydning bør efter vor opfattelse varetages i forbindelse med byfornyelsen, og derfor kan vi også tilslutte os, at den bliver overført.

Alt i alt synes vi, at det her er en forenkling og en rationalisering, som kan komme de berørte parter til gode, ikke mindst med hensyn til nabohøring og med hensyn til det rent retlige, som der nu er én ankemulighed for.

Pelle Voigt (SF):

Her er jo tale om en række praktiske forslag, som skal forenkle den eksisterende lovgivning. De begrundelser, som er anført i bemærkningerne til lovforslaget, er på mange punkter overbevisende, og jeg tror, at vi meget gerne vil

være med til at drøfte dette her positivt i udvalget.

Men vi har nogle betænkeligheder. Det gælder den betænkelighed, som den socialdemokratiske ordfører nævnte med hensyn til indskrænkningen af ankemulighederne ifølge det forslag, som foreligger fra Lotz III-udvalget. Vi føler os ikke overbevist om, at den forenkling er til fordel for beboerne, og det spørgsmål vil vi gerne have belyst. Vi vil også gerne have belyst beboerorganisationernes og lejerorganisationernes syn på dette spørgsmål i udvalget.

Vi synes, det er indlysende fornuftigt, at gårdrydningsbestemmelser skal flyttes over i byfornylsesloven. Vi synes, at det er en god idé at fastsætte drifts- og vedligeholdelsesbestemmelser og materialekrav i forhold til indeklima-problemer, sådan som det er foreslået. Og vi synes også, at det er fornuftigt nok, at man overfører brandlovens bestemmelser om skorstensfejning til byggeloven. Det er sikkert også fornuftigt – der argumenteres i forslaget overbevisende for det – at vi skal overføre bebyggelsesreguleringsbestemmelser fra kommuneplanloven til byggeloven.

Men jeg vil godt sige her fra talerstolen, så det ikke kan misforstås, at vi synes, at miljøministeren skylder os et sammenhængende bud på en kommuneplanlov. Det har vi ikke set, og ser frem til det med stor interesse og stor forventning. Og før vi får det at se, og før vi ved, hvad det går ud på, vil vi ikke tage stilling til og ikke gå med til at overflytte noget som helst fra den eksisterende lovgivning til byggeloven. Det kan være, at det er en glimrende idé, men vi er utrolig interesserede i, at disse ting behandles i sammenhæng. Vi er også meget interesserede i, at boligministeren medvirker til at fortælle sin ministerkollega, at vi er meget interesserede i at se, hvad det egentlig er, miljøministeren har i posen på dette område, inden vi færdiggør dette forslag.

Mejdahl (V):

Der er fem hovedelementer i det fremsatte lovforslag, som er bygget op over temaet «forenkling». Det hilser jeg på Venstres vegne velkommen. Det er en naturlig konsekvens af de to resolutioner, der flytter opgaverne fra miljøministeren og justitsministeren til boligministeren.

[Mejdahl]

Ankebestemmelsen er helt i tråd med de forenklingstiltag, som regeringen foretager også på klage- og ankeområdet. Skønssager kan ikke længere ankes. Det er kun de retlige spørgsmål, der kan ankes.

Spørgsmålet om indeklima påkalder sig større og større opmærksomhed, og det er vel også derfor, at det har været nødvendigt at give boligministeren hjemmel til at lave bestemmelser på det område.

Gårdrydningen har vi jo været inde på tidligere, og den flyttes over i byfornyelsesloven som en helt naturlig ting.

Jeg skal på Venstres vegne give tilslutning til lovforslaget.

Mogens Elvensø (FP):

Denne lov er en sammenkobling af byggereguleringsbestemmelser og brandtekniske bestemmelser, og det kan vi fra Fremskridtspartiets side kun se som teknisk rigtigt.

Nu er der det, at brandlovene ikke er udformet på samme måde som byggelovene. Byggelovene består af et sæt bygningsreglementer, hvorefter enhver kan bygge sig et hus, men brandlovene består hovedsagelig af de lokale brandspektørers og brandmyndigheders skøn over, hvad der skal laves. En sammenkobling af disse to ting kan blive meget besyærlig. Man kan frygte, at byggesagsbehandlingen efter den nye lov sinkes.

Skorstensfejningen blev for nogle år siden ændret på en sjov og interessant måde. Før i tiden var det en sjældenhed at se en skorstensfejer på gaderne, men nu er de helt almindelige; man ser 3-4 på samme plads i byerne. Her trænger vi ikke til nye ordninger eller flere rensninger.

Loven giver ministeren flere bemyndigelser, end der har været før, og vi er ikke indstillet på at give ministeren flere bemyndigelser.

Den ændrede ankebestemmelse, hvor der nu kun bliver én ankeinstans, kan vi ikke gå ind for. Den er kun til gavn for byggemyndighederne, den er ikke til gavn for den enkelte, og det har flere af talerne nævnt her i dag.

En uhyggelig nyskabelse er reglerne om, at man nu kan gå ind på ejendommene og kontrollere drift og vedligeholdelse af de tekniske installationer. Det er en nyskabelse, som vi heller ikke kan gå ind for.

Ligeledes er der bestemmelser om regulering af anvendelse af visse byggematerialer, og her får ministeren en ny hjemmel. Det er også uønsket. I dag eksisterer der altså godkendelsesordninger for byggematerialer, og jeg synes, at vi bare skal køre videre med den ordning, der er i dag.

Men vi vil meget, meget gerne se, hvad der sker ved udvalgsarbejdet, og vi vil afveje skærperne mod de lettelser, der også er i dette lovforslag.

Jørgen Estrup (RV):

Jeg tror, regeringen og Folketinget vil mærke megen rygvind i forbindelse med forslag af denne type, der forenkler indviklede bestemmelser og gør procedurerne væsentlig hurtigere, og der er på mange måder fornuft i det, man her lægger op til. Noget af det er jo allerede sket gennem ressortoverførsel til Boligministeriet, og her følger man det så op i byggeloven.

Det, som vel er det mest kontroversielle og det, som man bør diskutere, er ændringen af ankesystemet. Det er jo det nye princip med én ankeinstans, som her slås fast også på byggelovens område. Samtidig går man videre med det i anden sammenhæng også fastslåede princip, at kun retsbestemte afgørelser kan ankes. Den sidste del af det kan vi fra radikal side fuldt og helhjertet tilslutte os. Det har længe været en misforståelse, at man skulle kunne anke en instans' skønsmæssige afgørelse og få et nyt skøn. Det giver ikke megen fornuft.

Der er en enkelt bestemmelse omkring den nye ankestruktur, vi synes der er grund til at hæfte sig en smule ved, og det er den, der vedrører det, man kalder sager, hvor der er tale om underordnede eller mindre indgribende forhold. Den bemyndigelse, man her giver boligministeren, kan i en række sammenhænge være yderst fornuftig, for det er klart, at man kan sætte en stor maskine i gang og få meget bureaukrati i sager, som egentlig ikke kan bære det. På den anden side må man også sige, at hvis denne bestemmelse misbruges, kan den føre til retsikkerhed.

Jeg har ingen som helst grund til at tro, at boligministeren skulle have sådanne intentioner, men jeg synes, det er rimeligt, når vi nu går i gang med udvalgsarbejdet, at vi også får en vis fornemmelse af, hvordan man har tænkt sig at udnytte denne bemyndigelse, sådan at vi alle

[Jørgen Estrup]

sammen kan have fuld sikkerhed for, at der ikke trækkes en grænse, der går et sted, hvor den borger, der ønsker at anke, faktisk føler, at dér er den gået for tæt på forhold, som han finder er væsentlige og nødvendiggør en mulighed for at gå til en anden instans.

Men bortset fra denne lille betænkelighed kan vi fra radikal side helt støtte lovforslaget.

Sonja Albrink (CD):

CD finder det positivt, at relevante afsnit fra såvel kommuneplanloven som brandloven overføres til byggelovgivningen. Det er et fremskridt, at bygherren og dennes rådgiver kan nøjes med at henvende sig til én myndighed, når fortolkningsspørgsmål i loven skal afklares, eller når der skal klages over afgørelser truffet af de lokale myndigheder. Overskueligheden øges også væsentligt ved, at reglerne samles i én lov.

Hvad angår reformen af ankesystemet inden for byggeloven, kan CD tilslutte sig, at man forlader 3-instans-systemet til fordel for 2-instans-systemet. Denne udvikling er helt parallel med udviklingen på andre, tilsvarende områder.

I lovforslaget indgår imidlertid to yderligere begrænsninger i klageadgangen. Jeg skal bare henvise til almindelige bemærkninger side 9, sp. 1.

CD er principielt tilhænger af et 2-instans-system. Vi er lidt skeptiske over for, at ministeren skal kunne fastsætte endelighed for visse sager og dermed fratage den part, afgørelsen går imod, muligheden for at klage. I tilfælde, hvor afgørelsen følger en lokalplan, finder vi det rimeligt, at der ikke gives mulighed for at klage, men i andre sager bør denne mulighed holdes åben. Bagatelagte sager i byggelovssammenhæng kan have vidtrækkende økonomiske konsekvenser for klagerne.

Vi finder det ligeledes rimeligt, at skønsmæssige afgørelser i et vist omfang kan påklages, netop – som i gældende bestemmelser – når de har almindelig interesse, dvs. når der er tale om en principiel sag eller om videregående betydelige følger for klageren. Denne bestemmelse bør derfor opretholdes.

CD har ingen bemærkninger til drifts- og vedligeholdelsesbestemmelserne eller til materialekrav eller indeklimahensyn.

Vi kan tilsige en positiv udvalgsbehandling.

Lysholm Christensen (KRF):

Det er jo ikke et lovforslag, der har de helt store politiske og ideologiske undertoner, så der er ikke meget at sige. Det er mest teknik, det her.

Vi kan medvirke positivt til, at de skitserede omlægninger bliver iværksat. Vi finder det helt naturligt, at man flytter de områder fra Miljøministeriet til Boligministeriet, som er skitseret i punkt 1.

Vi har heller ikke nogen bemærkninger til punkt 2 om skorstensrensning osv.

Der er nogle, der har dvælet lidt ved punkt 3 om ankeinstansen. Jeg kan ikke bidrage til det tilsyneladende flertal, der måske er ved at tegne sig på det punkt. Vi finder, at det er nok med én ankeinstans i den slags sager.

Endelig er det også fornuftigt og rigtigt, at man får indføjet nogle bestemmelser om indeklima, gårdrydning og deslige.

Vi skal medvirke positivt til udvalgsbehandlingen.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Også for dette lovforslags vedkommende gælder det, at jeg kan rette en tak til samtlige ordførere for bred tilslutning til de intentioner, der ligger bag det. Også dette er jo et spørgsmål om forenkling og afbureaukratisering, og alene i kraft af, at vi også med dette lovforslag overfører en række bestemmelser dels fra kommuneplanloven og dels fra brandloven til byggeloven, skabes der jo overordnet en forenkling og en sammenhæng mellem mange bestemmelser, som hver for sig vedrører bygninger og bygningsforhold.

De to ting, der mest har været bragt frem, er naturligvis først og fremmest spørgsmålet om klageadgangen og dernæst også spørgsmålet om brandlovgivningen.

Hr. Mogens Elvensø havde udformningen af bemyndigelsesregler i relation til skorstensfjerne og deres pligter osv. fremme, og i relation hertil vil jeg gerne sige, at den bemyndigelse, der gives til boligministeren, skal udmøntes på den måde, at jeg naturligvis tager en nærmere forhandling for at få frembragt nogle regler, som virkelig er til at administrere, og alle er tilfredse med at arbejde efter, med Skorstenfejrlauget og så naturligvis både med kommunerne og med amternes organisationer og også med Energiministeriet, sådan at vi på denne

[Boligministeren]

baggrund kan finde frem til det mest hensigtsmæssige, som alle kan være tilfredse med.

Spørgsmålet om klageadgangen, som jeg forudsætter at vi skal drøfte videre i udvalget, har jo været rejst af mange, nogle med accept af forslaget, mens andre har været tøvende over for, om de regler, som er foreslået indført, også kommer til at tilgodese de enkelte borgere tilstrækkeligt.

Jeg kan om forslaget sige, at det er en naturlig opfølgning af den handlingsplan, regeringen allerede i 1988 har fremsat med henblik på at afbureaukratisere alle de ankeadgange, der er gældende inden for mange områder og altså også inden for dette.

Det, der har været vores væsentlige argument, er, at der ikke er indeholdt megen retssikkerhed i disse bestemmelser inden for byggelovens område. De er hovedsagelig af rent historisk karakter, og derfor har vi ment, at ingen borger sådan set på nogen måde kunne føle sig truet i sin retsbeskyttelse ved, at der kun var én ankeadgang. Tidligere var der to, nemlig amtsrådet og derefter boligministeren. Nu foreslås dette ændret til, at der kun skal være én ankeadgang, nemlig til statsamtet og i København og Frederiksberg Kommuner Boligministeriet.

Det er rigtigt, at skønmæssige afgørelser som hovedregel ikke kan ankes. Det er et princip, som i øvrigt også er gældende inden for mange andre lovområder. Jeg synes, det er helt naturligt, at når en myndighed, i dette tilfælde kommunalbestyrelsen, har udøvet et skøn, må dette stå til troende. Det er ikke noget, som en højere instans kan omgøre. Hver kan have sit synspunkt på det – i modsætning til retsmæssige afgørelser, hvor der foreligger faste regler for, hvordan en afgørelse kan og bør træffes.

Men det gælder dog også efter dette forslag, at hvis man skønner, at den skønmæssige afgørelse har en vis videregående, principiel betydning, kan den ankes videre, og derfor ligger der altså også i dette forslag en tilgodeseen af borgernes retsbeskyttelse.

Jeg er naturligvis helt parat til at forklare og uddybe, hvad der i øvrigt ligger i ankebestemmelserne, og se, om vi skal omformulere dem på nogen måde, men jeg synes, at det lovforslag, der er fremsat her, tilgodeser det, som er lovens hovedformål: afbureaukratisering, forenkling og hurtig behandling, ikke mindst til fordel for borgerne, af alle de sager, som vedrører vores bygge Lovgivning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 32:

Forslag til folketingsbeslutning om indsats for boligejere i økonomiske vanskeligheder.

Af Holger K. Nielsen (SF) m.fl.
(Fremsat 17/11 89).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Boligministeren (Agnete Laustsen):**

SF angiver, at hensigten med dette beslutningsforslag er at hjælpe boligejere, der er kommet i økonomiske vanskeligheder. Det er naturligvis et synspunkt, vi alle sammen både kan have og også i den senere tid har haft stor forståelse for.

Jeg vil i den forbindelse indledningsvis understrege, at regeringen faktisk allerede på grundlag af et udvalgsarbejde, som har fundet sted her i sommeren, den 9. november 1989 har fremsat et lovforslag, hvis sigte er at komme betrængte boligejere til hjælp.

Jeg vil dog gerne sige, at hovedsigtet med dette lovforslag er, at boligejerne uforskyldt skal være kommet i sådanne økonomiske vanskeligheder, at der er nærliggende risiko for, at deres bolig går på tvangsauktion. Dette lovforslag giver realkreditinstitutterne – også pensionskasser og pengeinstitutter – mulighed for at ombytte byrdefulde lån i ejerboliger til helårsbeboelse med nye lån med længere løbetid og afdragsprofil, og herudover skal der efter regeringens forslag kunne ydes lån til ubetalte terminer og til omkostningerne ved lånombytningerne.